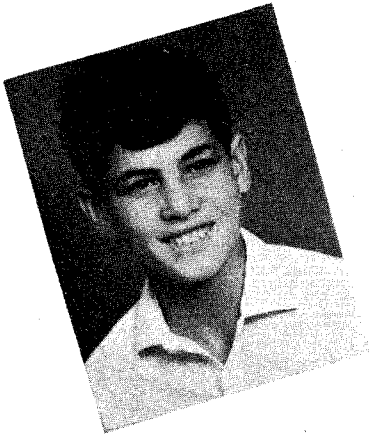
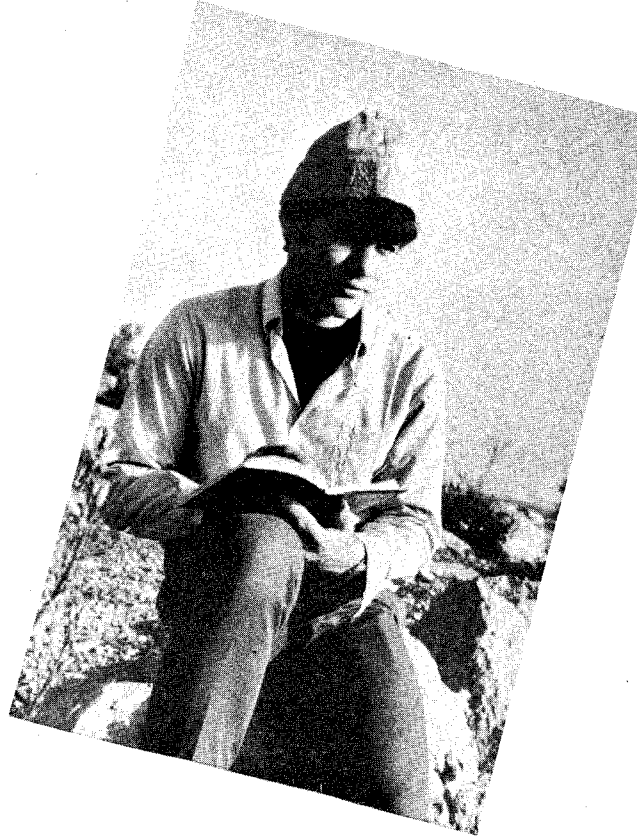

במשפחה.

זה נשמע לי מוזר, איני מעכלת את אי-המצאותו של אריק החביב עמנו, אריק החוסס שהיה כה מלא חיים.

שנים שחקנו יחד. יד ביד התבגרנו, כשאת הדברים הראשונים היינו מספרים זה לזה. עצתו ועידודו חמיד עזרו לי להתגבר על הקשיים, יאוש או דכאון שתקפוני לעתים.

אריה אשר לא רצה להיות נטל על הוריו, למד במשך השנה ובחופש עבד. ואת המשכורת שמח לקבל לא מתוך רכושנות או אהבת הכסף אלא פשוט כדי שלא לבקש שוב ושוב כסף מאבא. וכך כחב לי: השבוע 16.2.70 "לשמחתי קבלתי עבודת הדרכה בירושלים אני שמח לקבל משכורת ושמחתי זו אינה נובעת מזה שאני רכושני, אלא מעובדה אחרת לגמרי והיא אי-החלות בהורים, נמאס לי לבקש מאבי כסף"...

במכתביו התכופים שלעתיים קרובות נכתבו בשעות לפנות בקר או בהיותו עיף, שלטו ההומור והרוח הטובה והאופטימסטית : "אנו נקרעים בבחינות אך הכל יעבור, ענין של זמן, מה הם שבע שנות למוד בחיי אדם, מה עוד שאותו אדם עתיד לחיות עד 120 אמן טלה!". הה, את מיטב נעוריו בילה תוך הגשמת הרעיון "תורה ועבודה", אריה לא היה שייך ל"נוער הזהב" שהכל סודר ותוכנן בשבילו, שהדרך סלולה למענו, שדאגות הפרנסה אינן מענינו. אלא הוא שאף לשלמות, דאג שיצלית, בעזרת האל, בדרכיו ובמעשיו. ידו היתה מושטת לזולת, לידידיו וקל וחומר לבני ביתו. כבואי לבקר בימי הקיץ והנה נצב הוא ליד השולחן, מנהיך את הבגדים וחיוך מרחף על פניו אם כי הזיעה נוטפת. "מה זה אריה?" שאלתי בתמיהה לגבי עלם העומד ומנהיך. אריה: "אין מי שיעשה זאת, לאמי יש די ויותר עבודות. יש לי פנאי, אז עוזרים מה עוד שאני נהנה מזה". זו היתה תורתו.

ח נ ו ך :

את אידיאל החינוך, ההוראה החל להגשים תוך כדי למודיו, כאשר נסע מירושלים אל הנגב, אל דימונה. שם למד וחניך בהתלהבות כ-100 חלמידים, אף חיזק ידיים נרפות ממקצוע ההוראה. הריצו אליו מכתב נואש מה לעשות, הלעזוב?

הוא לא הסכים, אלא החזיר תשובה בו במקום להמשיך, עודד וחזק רוחנית את האדם ללמוד וללמד.

משנתבקשה כחתן ללמד בהתנדבות בצפון ליד מושב אביבים, היה מן הראשונים להתנדב, ובחלקו נפל מושב שתולה. משם חזר, כולו מלא התפעלות למוראל האנשים במקום, וחוסר המתח על אף רעמי התותחים ושריקות הפגזים השכיחות מהגבול הקרוב. אל ירושלים חזר והסתער במלוא המרץ על הבחינות.

ירושלים:

"ירושלים הרים סביב לה", "יפה נוף משוש תבל"

זכיתי להיות אתו בחתונה של אחד מהחברים שלו ואז שמעתי מפיו על אהבתו לעיר הקודש, עיר בה היה המרכז הרוחני והתרבותי, על חיות וסיולים ברגל בסמטאות ירושלים הצרות והמפותלות. בקשני להצטרף אליו לטיול, ותוך כדי פסיעה בנחת, עצר מול אתר קדוש הסטורי וספר על המקום ועיניו לזהסות זכר קדומים. את סוף הטיול חתמה הליכה בניחותא על חומות ירושלים, ומדי פעם לעצור ולהביט ממרום אל חלקי העיר השונים, ושוב להמשיך וללכת...

אריה, האח אהב את החיים, בקר חברים וידידים, רקד והתבדח בשמחות. בצחוק סחף את כולם, אי אפשר היה לו להיות זר. מהר מאוד נקלט בכל חברה.

צ. ה. ל.

לצבא, אשר בתור חייל בעתודה היה חייב ללכת בחופשות ולשרת, הלך בלב שלם, ואם כי חי הצבא היו קשים, הרי שכל חויה ודבר רע פתר בבת צחוק "הרי הדבר יהפוך לחויה מסעירה ברכות הימים" כך שח לי פעם. משהגיע אל סוף למודיו והצטרף לצ.ה.ל דבריו היו: "בשעה טובה ומוצלחת הצטרפנו סוף סוף לשורות צ.ה.ל. המהולל, אומנם אנו נמצאים בסירונות, תקופה שהיא קשה מאוד בשרות של כל חיל, אך בכל זאת למרות הסרטורים אין הדבר פוגע בחדמית הפנטסטית של צ.ה.ל.

יהי זכרו ברוך

דינה סרור

אין מילים בפיו
 שתוכלנה לבטא צערנו.
 אבדנו רע יקר, חבר וידיד.
 בבואי להעלות מילים בכתב
 לא תהיה בין אוצר מילות הזהב,
 אף לא מילה שתגדירך כעלה הנדף,
 כי נקצרו חייך במלוא אונם
 ולא זכינו לפרי ידם.
 כנשוב הרוח על הכנרת,
 כך זכורה לי בלוריתך המחנופפת.
 ולחיוך הירח בליל האופק,
 כן חייכת אתה כמלוא החופן.
 ובעלה בשלכת שנשר בסתיו
 כן נקלעת אתה לבין זרועותיו
 של המוות המר המותיר בעוכריו -
 אותנו שכולים
 מיקר שבחברים.

סופר אסתר
 בת דודתך.

אנו החיים

כאן אנו חיים את החיים,
שם הם נפרדים בנשיקה מהחיים.
דרכם סלולה באין סוף,
בכנפי השכינה הסוככת עליהם.
אנו אוהבים את החיים -
הם שונאים אותם.
אחמול,
הנחתי זר על קבר רענן
דברתי אליו.
אנו חיים את החיים
והוא רץ אל התהום.
המון, המון נפלו אל התהום.
הייה שלום.....

במוחם צוו לנו את החיים.

ת. נ. צ. ב. ה.

סופר אסתר
בת דודתך.

א ר י

"אמא" אמרת,
ולבך - לב ארי
כדור אויב לא יוכל לי,
אשוב שלם ובריא.
כלב אם הומיה
עד בא לא יגורתי
ואחריו - דומיה.
הא לו יכולתי עוד לדאוג ולרגוז,
לחרוד, לקנות, לחלום - הלואי!
רוצה אותך בן חלומי שנגוז,
רוצה אותך בני - רוצה אותך חי.

של הצעיר הישראלי הזה אריה ?

אח אריה הכרתי לראשונה עם בואו ללמוד בביה"ס התיכון ע"ש הרא"מ ליפשיץ בכתה השביעית. היה זה נער שהוכיח שילדותו עברה עליו בשמחה ובעליצות. משחר נעוריו להוט היה אחר המשחק והספורט, אך יותר מכל אהב הוא את מלאכת היד.

אריה היה תמים וישר ומעולם לא שיקר, ותמיד שנא את ההתפארות וההתרברבות. האמת הייתה נר לרגליו, ובשעת ויכוח אם כי היה מתלהט, מעולם לא העליב איש והשתדל לשכנעו בהגיונו הבריא.

אריה מעולם לא היה איש דבורים, תמיד התעניין בדברים של ממש במלאכה, בעשיה. זוכר אני באיזה מרץ והתלהבות נגש לבנות ארון ספרים לחדרנו וכשהשלים מלאכתו אפשר היה לומר שאכן אומץ עשה זאת. הוא היה אהוד על מוריו ומחנכיו בבית הספר, וכולם כאחד למדו חיש מהר להכירו כאישיות דינמית, כאדם בר החלטה וכמי שאפשר לסמוך עליו יותר מכולם שיבצע כל מה שיוטל עליו.

כחייל הכרתי את אריה כשהיינו בטירונות במסגרת עתודת המורים, שם התגלה כחבר וכחייל מעולה. הוא היה בעל כושר גופני יוצא מהכלל ויכולת ביצוע מרשימה. גם כאן במסגרת הצבאית היה אריה אהוד על מפקדיו. אכן לא היה פלא בזה שאריה התגייס ליחידת שריון לאחר חוס למודיו ושנת עבודה כמורה בישוב ספר.

לא הייתה משימה קשה עבורו וכן לא נרתע מכל סכנה. עם כל תכונותיו החיוביות לא היה רודף אחרי מעשה ראווה. כל פעולותיו היו מסקנה של שיפוט מוסרי שנעשו בהתאם לצו מצפוננו, רחוק היה מהתאוה להראות גבור או לשחק תפקיד של גבור.

בכל זאת מת אריה מות גבורים.

ציון חיללי.

האגדה החסידית מספרת על רבי לוי יצחק מברדיצ'וב שהלך כמרקד אחר מיטת בנו שבעלומיו הלך לעולמו. משראו אותו חסידיו נוהג כך הביעו את חמהונם. השיב להם הרב הברדיצ'ובאי: "נשמה טהורה מסרו בידי - נשמה טהורה אני מחזיר..."

לא אגדה, לא חסידות, אלא מציאות! נער יפה. טהור. נער אשר שאפנו להיות דומים לו. נער אשר היה בילדותו ובבחרותו ועד אחרון ימיו, מה שאנחנו היינו משתוקקים בלבנו להיות. נער חם, שלו ואהוב, אבל אין בכוחנו לומר: היה. נותרו מילים, מכאוב וחדהמה. הניח לנו, לחבריו, לשבת בצוותא ולשתוק עליו. אנחנו רואים אותו בחוכנו חי, בהיר, חסון וצוחק.

הנה הוא פה לידי שוחה בבריכה, ופה מרקד עם החברה במוצאי שבתות, וכאן לנגד עיני מצא קישוט חדש לחדר אבל, היכן המילים... ואפילו אם נמצא אותן הרי בין המילים - הרבה שתיקות. אי-אפשר, לא נוכל לבטא, אין להסביר, היו דברים, רגעים, מעשים, אך אין בכוחנו לקרוא בשם. היה נער אחד בירושלים, אהבנו אותו, עדיין אנחנו אוהבים אותו, לא נוכל לוותר עליו. זוכרים רגעים של צחוק ושיחות, רסיסים אהובים של ימים אשר לא ישובו, של אריה אשר לא ישוב עוד.

הנה כאן כיצד נוכל להגיד:

שהיה חזק ורחום, נבון וישר, אמיץ ונאמן ורגיש, צוחק תמיד - ומסתיר מאחורי צחוקו איזו רצינות חמורה, איזו אחריות מאופקת שאיננה סובלת שחוק וקלות ראש ורק מסתרת היא תמיד מאחורי השחוק.

הנה כאן, האם אמרנו את המעט שבמעט ?

אילו ליקטתי את שתיקותיהם וארשח פניהם של החברה, הבכי הצחוק - כן, צחוק ... עד כמה מוזר ונפלא: מספרים על חבר שאך זה נפל ... וספוריהם מלווים חיוכים ולפעמים אפילו צחוק גדול ...

אילו אפשר היה לתאר במילים את מראיהם של המספרים בשעה שספרו, אח

אשר ספרו עיניהם ופניהם, אפשר שהיינו מתקרבים יותר אל המכאוב החי, ואל הזכרו

אך סלח נא לנו - אין לנו אלא מילים.

סלח נא, אריה הרחוק והקרוב על שאנחנו מנסים לחרגם את צחוקך ואת מחשבותיך ואת זכר פניך שטופי האור - לשפת מילים. לו היה חיוךך האהוב והנהדר עמנו, הן רואה אתה מרחוק כיצד נפתלים אנו חבריך, עם חולשת המילים, ואתה הן בודאי לא השתנית מאז, אתה מביט ומחייך.

אבי גורדון.

דברים לזכרו של חבר :

שעות על גבי שעות יושב אני וחושב מה אוכל לכתוב. אין דבר שלא אוכל לכתוב עליו. אין דבר שאחרים לא כתבו אודותיו. ברשימה קצרה זו אנסה להעלות זכרונות בעיקר ממקצוע ההוראה שהוא כה אהב וכה כיבד. מדי יום רביעי בערב (אחרי שגמרנו ללמד וחזרנו ללמוד) יושבים היינו בחדר ומעלים רשמים משבוע העבודה בן היומיים. רגעים אלה היו יקרים לכולנו. ישבנו יחד עם אריה אשר העמיד בפנינו בעיות חינוכיות של ילדי דימונה ובעיות מקצועיות בחומר הלימוד. מדבריו ומנסיונו למדנו רבות. הכרנו את החומר האנושי המיוחד שלמד וראינו כיצד פתר בעזרת הידע והנסיון, את הקשיים המיוחדים בהוראת הטבע בחטיבת הביניים.

אך למרות רצינות הבעיות תמיד השרה עלינו אוירה נעימה וחביבה. זאת בשל חיוכו המקסים ודבריו הקלילים שליוו כל בעיה קשה. לא היה מקום שבו היה נמצא והסובבים אותו לא צחקו ונהנו. תמיד ידע כיצד להוציא מהחבר'ה הרגשת דכאון או עצבות.

אולם מי יוציא מאתנו כעת עצבות כבדה וקשה זו השורה עלינו,

מיום שנודע לנו על מותך, אריה ? ? ?

בעת המלחמה שהייתי במטכ"ל ביחידה לקישור עם משפחות נעדרים
ובשעה שראיתי את חיקך שם, כאילו התאבן משהו בגופי. לא יכולתי
לצאת מההלם הזה במשך ימים רבים. תמיד קיויתי שאתבדה ושאוּלי
עודך בחיים. מדי יום בדקתי את חיקך, וכשראיתי את תמונתך, לא
היה בלבי ספק שאתה עדיין חי. תמונה זו כה חיה וכה אופיינית
לכל החקופה בה חיינו יחד.

והנה בא היום השחור ולא יכולתי להאמין. סרבתי בכל מאודי להאמין,
ועד היום אתה חי בעיני. אתה מופיע בכל שמחה בה אני נמצא. תמיד
אני מעלה בדעתי את התנהגותך בשמחות מעין אלו שכה הטבת להשתתף בהן.

זכרך לא ימוש מקרבנו, תמיד נחוש שאתה בסביבה.

ה' נתן וה' לקח, אך לא מאתנו.

יהי זכרך ברוך

חבר לכחה

עמוס אשר.

כולנו מספרים ויודעים עד כמה ארי היה אהוב וחביב ונערץ ואמין
וגבור ... ועוד מילים אין ספור, הרבה הרבה מילים שהיו מציאות,
שהיו ממש ... אריה היה ... תלמידיו לא הכירוהו חקופה ארוכה
(יחסית) אך ידעו אותו ואהבוהו מאוד. כי אהבתו והבנתו את
תלמידיו הייתה אפילו התעלות במידת מה...

זוכרת אני איך בעוז ובגבורה צעדת,
כאדם השב אחרי הנצחון במלחמה.
בלבושך הדרת גנים,
ובפניך גן שושנים.

כל חלמיד רחש לך אהבה.
"אבוא ללמדכם בששית" אמרת,
הבטחתך עדיין מזמזמת באוזנינו,
אך לצער כולנו חרפת את נשמתך.

הנך גבור מלחמות ישראל,
עטור הנצחון,
החתום בלבנו לדור ודור.
יזכור ה' את נשמתך,
נשמת הצעיר למען המדינה.
מורנו ויקירנו אריה סרור ז"ל

חלמידתך
ירושה אשטמקר
כתה טו

ה א כ ז ב ה

בשנה השלישית ללמודי
בשנה הראשונה להוראתך בבית ספרנו
במרץ לימדנו
ובכל לבך
אהבת את כולם
וכל תלמיד אהב אותך.

הייתי אז בשלישית
אך עתה אני בחמישית
והשנה השישית
מתקרבת ובאה
כשאנו מחכים לבואך.

אתה הבטחת,
אך לא קיימת!
כשאנו מחכים לבואך
יום ביומו לביקור,
ויום יום בלימוד
השנה השלישית.

אך לפתע, בלי לצפות
נשמעה הודעת האכזבה
כי נשמתך היקרה
נלקחה מאתנו.

תלמידתך
חומו מרים
כחה ט4.

דברים על אריה סרור הי"ד

הידיעה על נפילתו של אריה, חברי היקר, הפתעתני כרעם ביום בהיר. לפני כן נודע לי על ידי אחיו שאריה נעדר, חשבתי בלבי אולי יש תקוה ואריה ימצא בין השבויים שיוחזרו, אולם לדאבוני ולדאבון חבריו ומוקיריו אריה לא נמצא בין השבויים. לבסוף נודעה האמת המרה שאריה נפל במלחמה האיומה והאכזרית.

אריה היה חבר ורע נאמן. אמנם למדתי אתו גם בביה"ס היסודי אולם הידידות העמוקה נקשרה בינינו החל מהכחה החמישית בביה"ס התיכון בו למדנו יחד, היינו יחד רוב הזמן, סיילנו יחד, בילינו יחד ועברנו חוויות יחד.

הורי הכירו את אריה וחבבו אותו מאד. הוא היה נעים הליכות וחביב בעיני כל. דוקא לאחר שאריה עזב את בי"ס "שקדיאל" ברמלה ועבר ללמוד בסמינר ליפשיץ, התחזקה בינינו הידידות ובכל חופשותיו היה בא אלי ומספר לי על לימודיו ואני הייתי מספר לו על לימודי, וכן שמחנו על ענינים בעלמא.

אריה המשיך את לימודיו אחרי שסיים את התיכון ואילו אני גוייסתי לצ.ה.ל. בכל זאת הקשר בינינו נמשך וכשהייתי בא לחופשה היינו יוצאים יחד לבלות. ושוב היינו שמחים. הוא שוחח על לימודיו ועל כך שהוא מתכוון אחרי הצבא ללמוד באוניברסיטה לשם השלמה, ואילו אני שוחחתי על הצבא ועל דברים שברצוני לעשות לאחר שחרורי מצ.ה.ל.

עם פציעתי במלחמת ההתשה היה אריה הראשון מבין חברי שבא לבקרני בביה"ח בבאר שבע. אני לא ראיתי אז כי הייתי מחוסר הכרה, אולם הורי ספרו לי שהוא בא ועודד ונסך בהם תקווה שמצבי ישחרר ואשוב לאיתני. לכן הורי כה חבבוהו כי חמיד בחופשותיו היה בא אליהם ומעודד אותם, אע"פ שאני לא הייתי בבית, הם הכירו אותו די טוב, ומאד כאב כשמעו על נפילתו.

פגישתנו האחרונה היתה בראש השנה תשל"ד, אריה הי בחופשה והוא בא אלי ושוחחנו כרגיל, ספרתי לו על לימודי באוניברסיטה ואילו הוא ספר לי על מעשיו בצבא ועל כך שהוצע לו לעבור קורס קצינים, הוא הסכים לכך אך מלחמת יום הכפורים קטעה את תקותו זו ואח חיינו באביב ימיו.

עם נפילתו של אריה הי"ד אבדתי חבר טוב וידיד מסור ונאמן ולא רק אני מרגיש כך אלא רבים מחבריו מרגישים כך.

אריה השאיר אחריו חלל ריק שקשה למלא אותו. אך אל לנו לחשוב שאריה נפל חינם. הוא נפל למען מולדתו ולמען שהוריו, אחיו חבריו ושאר תושבי ישראל יוכלו לחיות על אדמתם בשלום ובבטחה כפי שכל הנופלים במלחמות ישראל מאז ומעולם נפלו למען מטרה קדושה ונעלה זו. הם מתו מות קדושים ובמותם צוו לנו את החיים.

חברך: ציון גברא.

ח ב ר מ י ל ד ו ת

הייתי כבן חמש או שש כאשר אריה הי"ד עלה לישראל ובא לגור בשכונתנו ומאז אני מכירו, הוא היה לי מאז חבר טוב.

בביה"ס היסודי הוא היה התלמיד המבריק מבין כולם, והפחות נענש מכולם. כן אף פעם אינני זוכר כי הוא רב עם משהו מהתלמידים. כולם חבבוהו על אופיו הטוב. תמיד חיך ואפילו כשצריך היה לכעוס על משהו לא כעס. למדנו יחד בביה"ס היסודי עד כחה ו' ואז עבר אריה לבית-ספר אחר ושם למד עד כחה ח'. גם שם היה אריה תלמיד טוב ומוריו חלו בו תקוות.

בסיום כחה ח' נרשמו לאותו ביה"ס על יסודי. למדנו יחד
שנתיים, וגם פה כמו בכל מקום, אריה היה מבריק, השתתף בכל
ארגון, טיול או מסיבה ובכלל, היה מעורה בחיים החברתיים במקום.
בסיום השנתיים עבר אריה ללמוד בירושלים. שם נשאר ללמוד חמש
שנים ומבקורי אצלו נוכחתי לדעת שגם בירושלים המשיך אריה במסורת
החברתית שלו. החיבה על כולם ולא שמר סינה לאיש.

עם סיום למודיו היה על אריה להתגייס לצ.ה.ל. אני זוכר כי
הצעתי לו שיעשה שרותו כמורה בצ.ה.ל., אך הוא סרב ואמר כי הוא
רוצה לשרת בחיל קרבי. נסיתי לשכנעו, אך הוא עמד בשלו. ואומנם
הוא התגייס לשריון, עבר את האימונים הבסיסיים בהצלחה ונגש לקורס
מפקדי טנקים. שבועות מספר לאחר שהתחיל את הקורס, נפגע אריה בעמוד
השדרה באחד האימונים. אריה נשלח לבית הבראה לאחר שהייה בבית -
החולים באשקלון. הוא עזב את בית ההבראה אף על פי שיכול היה להשאר
שם עוד תקופה ממושכת. נמוקו היה, שחבל לו לבזבז חומר מהקורס.
נסיתי לשכנעו שיוכל לצאת בכבוד מהקורס ומהחיל בכלל, אך הוא המשיך
לעמוד בשלו ונשאר בשריון.

שבוע לפני פרוץ המלחמה אריה היה ברמלה בשבת ואמר לי: "מאיר
עכשו אני בסדרת חינוך בפתח תקוה ובסוף השבוע אני גומר את הקורס,
ביום כפור אהיה בבית".

מאז לא ראיתיו.

מאיר שלי.

"אתה, אשר בחרתנו - "

אתה, אשר בחרתנו מכל עם
אתה, היודע דברים, אשר לנו כחידות,
אתה, אשר דרשת לך קורבן
ואנו, בני אנוש, אשר טחו עינינו מראות
האם לא רויית די מדם האדם ?
הן, ראינו אין סוף מלחמות.
על כן, בקשה לי אליך אלוקים,
אל תעשה בכיינו לדורות.
אנו, אשר רק לשמחה ששים
אך מנת חלקנו היא קורבנות.
אמנם אנו עם הבטל בששים
אך בנו בחרת כעם האורות.
אנא, אל תעשה חיינו קשים.
ושים שלום לעמך הקטן
ונראה שלוה בארצנו הזעירה,
אשר דמים כה רבים רווחה.

מאיר שלי.

אחרי מלחמת ששת הימים עלינו לירושלים מארבע כנפות הארץ:
מרמלה, מקריית גת, מנתיבות, מראש-העיץ, ממושבים מכפרים ומישובים
שונים בארץ.

באנו לירושלים ללמוד בעין כרם לשכב ולנוח. שנתיים של למודים,
שנתיים של בלויים, 24 חודש של היכרות, 96 שבועות של חיים יחד בעין-
כרם ובירושלים.

בשבתות יצאנו אל המעיין לפעמים שניים, לפעמים שלושה, לפעמים ארבעה,
לפעמים חמשה, אך עתה תמיד יחסר אחד. אם נלך שניים איה השלישי אם נלך
שלושה איפה הרביעי, אם נלך ארבעה יחסר החמישי.

ובערבי שבתות ישבנו תמיד לסעוד בחדר האוכל עם שירה ואוכל טוב.
תמיד היו שלא אהבו לסעוד אתנו, יצאו החוצה לטייל במעיין וכשהיו
מקומות שנפקדו לא הסריד אותנו, אך עתה נרגיש במקום אחד שנפקד, לא
שיצא לטייל, אלא שהלך מאתנו.

בבוקר אחד מקפיץ אותנו מדריך המעונות החוצה לראות שלג ראשון.
יצאנו כל החברה מהחדרים לראות ולשחק בכדור ובובת שלג, אך עתה חסר
אחד שיגלגל את הכדור.

ובעוד אנו מתכננים תכניות לעחיד איש איש ותכניותינו, ובעוד אנו
נמצאים בקו הזינוק לקראת העתיד, אחד להמשך למודים אקדמאיים, השני
ללמד, השלישי לעסוק במחול, הרביעי להשאר בצבא קבע.

בא אלינו יום הדין ולקח אחד מאתנו, בא אלינו יום הכפורים ולקח
את הטוב שבחבורה - אריה שנלקח מאתנו

אבינועם צברי.

כמה מילים לחברנו היקר אריה סרור ז"ל

אני מצטער על שלא יכולתי לכתוב מילים לזכרו עוד כאשר היו לי זכרונות לא נעימים מהמלחמה הקשה, וזה מאחר שסבלתי בעצמי, אפשר לומר גם מבחינה נפשית ועל זה התגברתי וממשיך להתגבר.

בכל אופן המקרה העצוב הזה מחייב אותנו לא לשכוח !

לא תארתי לעצמי שהענינים יתגלגלו עד כדי כך באוקטובר. עוד שבוע קודם המלחמה התכתבי עם אריה ז"ל וההרגשות היו נורמאליות מאוד. איני יכול לצרף מכתבים אלו מאחר והם נספו עם כל הציוד שלי וחבל !, אבל היה אפשר לראות בו בחור בעל מרץ ומוכן להתגבר על כל המכשולים, כל מה שיכול היה לעשות עשה. חבריו לחטיבה יספרו בשבחיו זה. בכל אופן בהתכתבותי איתו שטחנו האחד לחברו את הבעיות והכאבים. התמרמרנו בפרט על היחס הלא נעים והבעיות אשר עומד מולן החייל הדתי והעתודאי כאחד בעיקר ביחידות קרביות. הוא עודד אותי מאוד להשאר בגולני וכנ"ל אני עודדתי אותו בשאיפותי האידאליסטיות.

אריה לא עשה דברים רבים למען עצמו, אלא הרבה לעשות למען כולם וזאת ראינו גם בסמינר. כולנו עדים לכך במסיבות, בוועידות, בלמודים ובטיולים. אין דומה לו בארגון ותכנון. חבל עליו ! חבל על כשרונות כאלה אשר בשריקת כדור נופלים.

אני מבין ויודע את גבורתו של אריה ז"ל. הוא היה אחד האריות של אוקטובר אשר חסמו בגופם החסון והמאמין את האויב. אני הרגשתי את תחושת המוות. ראייתי חיים וראיתי מוות. אני יודע מה קשה התחושה הזאת. בנקודה זו אני מרחם מאוד על אותם החברים שהרגישו בתחושה זו. חלקם בחיים וחלקם המתים, הם קרבנות אמת לעם היהודי במלחמותיו על קידוש ה'.

איני רוצה להתייחס לנקודה זו בפרוטרוט, היות וזה מעלה בי

זכרונות איומים שאני מעדיף לשכוח אותם. סלחו לי על כך.

אני זוכר בראשית דרכנו בצבא ב"בקום", הוא ארגן רביעיה ועודד

אותנו להתגייס אתו לסיירת או לחיל התנדבותי אחר, רצינו בזה, אבל

זה לא היה חלוי בנו בלבד.

עוד בשבוע הראשון בו נפצעתי שלחתי מכתב לאריה ז"ל ולא קבלתי

תשובה, ואז התחיל הספק להציק לי. אכן, זה לא היה סתם ספק.

הוא עשה את שלו והניח לנו להמשיך בדרכו, דרך שהייתה תמימה וישרה.

הוא הלך לעולם שכולו טוב.

משפחתו שכלה בן יקר מאוד. אשריהם שזכו לבן גבור כאר"י.

אלי מחפודה.

על אהבת החיים / י. טבנקין.

אהבת החיים הריהי סגולה אנושית, אך היא קיימת פי כמה וכמה אצל

היהודים, יותר מאשר אצל עמים אחרים. אנו, היהודים, הננו מוריה של

של האנושות באהבת החיים, כי ידענו סכנות-חיים יותר מאחרים, כי

התחלנו את החיים זמן רב לפני אחרים, ולכן גם הגענו ראשונים לתורה

היהודית - אנושית של "ואהבת לרעך כמוך". כל חיינו כיהודים, היו

חיי-סכנות, ולולא היו מכים ורוצחים בנו, אין ספק שהיינו היום אחד

העמים הגדולים בעולם. אנו עם בעל זכרון קולקטיבי של למעלה מ-3000

שנה, ויכולנו להיות עם רב לא רק באיכותו, אלא גם בכמותו ומספרו.

בדרך ארוכה זו למדנו לאהוב את החיים, עם כל הסכנה האורבת להם

עד ימינו, כאשר החיים נעשים יותר ויותר אנושיים ופחות-פחות מחוסרי

טעם אנושי.

אני אמיתי וכנה באהבת החיים שלי, ואני אדם ויהודי בזה שאני אוהב

לחיות ורוצה לחיות.

לאהוב את החיים - מפני שהם הדבר חכי יקר, כי אין זולתם,
ומשום שיש להם סוף. אין מי שאיננו גומר את החיים. לכן יקר כל
יום, יקרים של שעה וכל רגע - כי זה הולך ונגמר. ויקרים על
אחת כמה וכמה החיים שהם בעלי ערך לא במקרה ולא כגורל - אלא
כערך.

הייתי רוצה שנהייה יחד עוד הרבה זמן. אהבת החיים היא אנושית,
אך באהבת החיים שלנו יש מן המתח היהודי.

אני האמנתי בכוחי להדליק בלבו של אדם את הרצון שלא נאבד
את ערך חיינו, שנחיה את החיים בערכם המלא !
שלא נוריד מערך-החיים שחי בנו בימי המלחמה, שלא נרד לחולשה.
כי החיים הם כוח - ואבדן ערך החיים הוא חולשה.

ל א ר י ה י ד י ד י

מי האמין ? מי רצה להאמין שבכך זה יסתיים? אני עדיין ממאן
להשלים עם העובדה שאריה יחסר לנו, שלא אראה אותו יותר עם חיוכו
הרחב, המקסים והשובה כל לב. מאז שחר ילדותנו, ביושבנו יחדו על
ספסל הلمודים, למדתי להכיר את טוב לבו והנכונות שבו לעזור לכל
אדם באשר הוא. את יושרו הבלתי נלאה, ממש פה טהור וזך, לא שמעתי
ממנו כל גידוף או קללה, איזה פה מפיק מרגליות ומלא טוהר שאין
כדוגמתו.

לא אשכח את המפגשים בעיר, כאשר הייתי בחופשת למודים הייתי מוצא
פורקן וייעוץ בכל נושא שהוא וכן שאבתי ממנו המון עדוד.

לא אשכח אותו לעולמי עד, תמיד אזכור ונזכור את אריה חברנו
היקר. ה' ינקום דמו.

ת. נ. צ. ב. ה.

יוסי כהן.

ל ז כ ר ו ש ל א ר י ה ז"ל

לא הייתי לאריה אחד החברים הקרובים ביותר, אבל הרגשתי שהוא גם ידידי, וכל מה שאבקש ממנו יעשה עבורי.

היחסים בינינו היו לבביים עם קורטוב של היתול, הוא היה היחידי שלמראית עין לא נפגע מעקיצותי. היתה ידועה למשל תכונתו להלך בלי גופיה עם מכנסיים קצרים, להבליט את גופו החטוב ודק הגזרה. כשהייתי רואה אותו, הייתי מציין באזניו בלגלוג "שכל אדם מבליט רק מה שיש לו". למרות שהיה רגיש לבקורת, לא נעלב. חיך אלי חיוך של בוז תפס אותי בזרועותיו ויצא אתי במחול. בחור זהב באמת. הוציא את העקיצה מן העקיצה. ואחרים, כשהייתי לועג להם, מה היו עושים? מוטב לא לספר. באריה קנאנו כולנו. היה בו כל אותם דברים שכולנו רצינו שיהיה בנו: תבונה, יופי, תבונת כפיים, ומה לא? אך אנו החברכנו רק בחלק מתכונותיו ונודה על האמת שבאמת כך היה. היה גבר שבגברים. עם הסחלקותו מאתנו הומחשה לכולנו האימרה, שרק הטובים נופלים.

ח ב ל ! ! !

יהיה זכרו עמנו לעולמים.

חיים משה מטיאס.

מוקדם לכתוב דברים לזכרו של אריה, זה כל כך לא מחאים לו.
הוא היה אדם שידע לחיות, ידע לשלב את כל ההנאות שבעולם עם
השגים, בלי הרבה מאמץ.

לפעמים אני חושב, הרי הוא היה רק אחד מהחברים בכתה, אבל לא !
אריה היה חבר טוב ולא רק שלי. אלא לכל אחד יש דברים משותפים איתו.
ישנו איזה קשר עמוק שיכול לומר, הוא היה חבר טוב שלי בלי לשקר,
פשוט כזה היה אריה, חבר טוב של כולם. הוא לא התאמץ, פשוט כזה
היה מטבעו.

הלכנו יחד לקורס מדריכי מחול. חמיד ראייתי אותו שלו, לא
מתאמץ במיוחד, פשוט רוקד חמיד. אמר: "יהיה בסדר ! אבוא לבחינות
לקראת הסוף אחאמץ ואצליח...". וכך היה. לא הרבה הכיריהו בקורס, אבל
את כל מי שהוא הכיר היה לחבר טוב שלו.

שנה לאחר מכן, נפגשנו במשך כל השנה באוטובוס מדימונה לירושלים,
דברנו על עניינים וחוכניות עבודה.
בפעם האחרונה הוא אמר: "שום דבר לא משנה לי, העיקר לגמור את הצבא
שלם".

כל מילה שאוסיף כעת לתאר את הרגשתי תהיה קטנה.

דני פחימה.

רגיל הייתי להתחיל: שלום אריה !! מה שלומך ? מה חדש?
והמילים היו מחלגלות מאליהן. היום ממאן העט להעלות בכתב את
ההרהורים שבלב.

רואה אני אותך למולי, מלא עליצות, עליז, מלא חיים, נע
במהירות לכל עבר. יושב לידי ואנחנו מדברים על דא ועל הא.
זוכר אני, כאילו היה זה אחמול, עת רקדנו יחד באותן מסיבות,
העלינו יחד חוויות, שרנו בקומזיצים, העברנו פתקים אחד לשני
בשעורים, ספגנו לפעמים צעקות, אך אלה לא הטרידונו הרבה.

אתה היית חבר של כולם. כולם אהבו אותך. ידעת להתעלות
ברגעים קשים. לידך ידענו לשכוח את הצרות, למצות את היפה מכל
דבר, ולעחים היית לנו לפה וליועץ בעת מגענו עם גורמים גבוהים.

היית מקור גאווה לכולנו, חזק היית, ידיך וגופך מלא שרירים,
כל פעם שראינוך מבצע תרגילים החפעלנו מכושרך ואתה עשית זאת
בזלזול.

לא האמנתי שאי-פעם יקראך אסון, לא חשבתי שאי פעם יכרת עץ האורן.
אינני מסוגל לעכל את העובדה המרה שלא נשמח עוד יחד, שלא נבלה עוד
יחד, שפתאום הפסקת שגרת החיים, השארת חלל ריק, שלא ימצא לך מחליף.

היית אחד ויחיד, כל מעשיך היו למופת. עמדת בפרץ בעת צרה, יחד
אתך עמדו קומץ חיילי ישראל, מעטים מול רבים, ספגת את ההלם, עצרת
בגופך את מבקשי רעתנו. ידעת, כי אם לא אתה ועוד מעטים כמוך, מי
יודע איך היו מחלגלים פני הדברים ...!?

אריה ! למרות שהלכת מאתנו, נשאר צלך מרחף בקרבנו, דמותך נשארה
אתנו, בחודעת כל אחד מחבריך. דבריך, התנהגותך, הדוגמאות שהראית לכולם,
כל זה לא לריק. השארת נכס רוחני שישאר לעד. רוחך נשארה מרחפת וניצוצות
מטוב לבך התפזרו בחקווה שיעברו גם לשאר החבר'ה.

אריה ! לא נשלים עם מר המוות, עם הגורל האכזר.

נגדע העץ ללא עת, עלה עליו כורח.

דמותך היתה ותישאר חרותה בלב כל חבריך.

לא נשכח אותך, לנצח נזכור חבר גיבור.

דני בלכמן.

י ק י ר י ,

הרבה דברים נכתבו לזכרך. החבלה תארו אותך, את תכונותיך, אופייך, איש איש ומילותיו הוא, מי יותר ומי פחות. ישנם עוד רבים אחרים שוודאי היו כותבים לו ידעו שחבריך הקרובים מנציחים את זכרך באותיות נצח על-דפי חוברת זו, כמו: חבריך מתקופת שרותך בצ.ה.ל., מתקופת המלחמה, מפקדיך, פיקודיך ואולי יש שהיו אחר עד יומך האחרון.

אך ארי יקירי, גם אם יוסיפו לספר אודותיך ריבוא אותיות, מילים ומשפטים, הרי שעיקרם של כל אלה הוא אחד:

ש ה י י ת שמח ועליז, מחייך חמיד, צוחק צחוק גדול ורחב, חי ובהיר, גבור, אמיץ, נערץ וחסון, טוב לב, עוזר לכולם, מסור ונאמן, עניו, אוהב את זולתו ואהוב על כולם, זך וטהור, רגיש נבון וישר...

איני רוצה לכתוב שהיית... והיית...

מפני שהיית ועודך קרוב אלי מדי מכדי שאוכל לתאר זאת במילים. כל המילים שבעולם הן הרי רק מילים, ואלה דוממות מכדי לתאר אותך, מפני שבשבילי אתה מציאות, חי ונושם יחד אתי, אתה אתי בחלומותי, אתי בדרכי לעבודה ובחזרה ממנה, אתי בלכתי, ביושבי ובקומי, אתי בכל עת..

שום דבר לא השתנה יקירי, אני זוכרת אותך ומתגעגעת אליך כמו אז... אני מרגישה שנסעת למקום רחוק רחוק ואולי חשוב פעם... זה אולי נשמע לפישהו לא רציני, או אולי לא נשמע בכלל, אך זוהי הרגשתי...

ארי, אתה עצמך יודע שאני קרובה אליך מדי, מרגישה וחשה אותך
 מדי, גם כשנמצאת רחוק, היום הדברים אינם שונים...
 כשאני מתגעגעת אני יושבת ומביטה בחמונותיך שעה ארוכה....
 קוראת את מכתביך הרבים מכל התקופות שכתבת אלי... בשעות ארוכות אלה
 אני חשה שאתה אחי, לידי, מדבר אלי... שומעת אותך... רואה אותך...
 בשעות אלה אני חיה אותך - "ח"י"

באוצר מכתביך יש גלויה אחת, אשר תמיד מופיעה לנגד עיני בד בבד
 עם דמותך. זהו כתב עיטך האחרון ששיגרת אלי מקרבות הדמים במדבר סיני:

שלום לך יקירתי!!

מה שלומך? אצלינו ברוך-ה' המצב הולך ומשתפר.
 עוד אביא לך יקירתי מזכרת מקהיר, רק החזיקי לנו אצבעות.
 פה דואגים לנו המון. למרות שאנו בחוד החזית, אין לכם שם מה לדאוג.
 שימו מבטחיתכם בנו.

שלום

אריה האוהב.

הריני מוטרף לך את הפיקוד

ומקוה כי לא תבישי את הפירמה!

שלך באהבה

אריה המתגעגע

ארי, התלבטתי מאוד אם לכתוב או לא לכתוב והיו לי שיקולים לכאן ולכאן.
 סופו של דבר החלטתי לא לכתוב, היות ומי כמוך יודע שאם אחחיל לספר על
 עצמינו, הרי שאוכל למלא דפיו של ספר עב כרס.
 מחר אני צריכה למסור את החוברת להדפסה, לכן היום ישבתי ועלעלתי
 בדפים, כדי לוודא שהכל תקין. הגעתי לעמודה האחרון של החוברת ואז
 שאלתי את עצמי: האם תכעס אם לא אכתוב?

חשבתי רגע ולאחר מכן נטלתי את העט ואמרתי בליבי, אתנצל לפניך
על שאיני יכולה לכתוב מאותן סיבות שהעלייתי, אותן סיבות שאתה ואני
יודעים, אותן סיבות שאני רואה בכלן סיבה אחת: אתה מציאותי וחי מדי,
מכדי שמילים יתארו אותך...

ארי, אני מקווה שאתה מקבל את התנצלותי הארוכה וסולח לי...

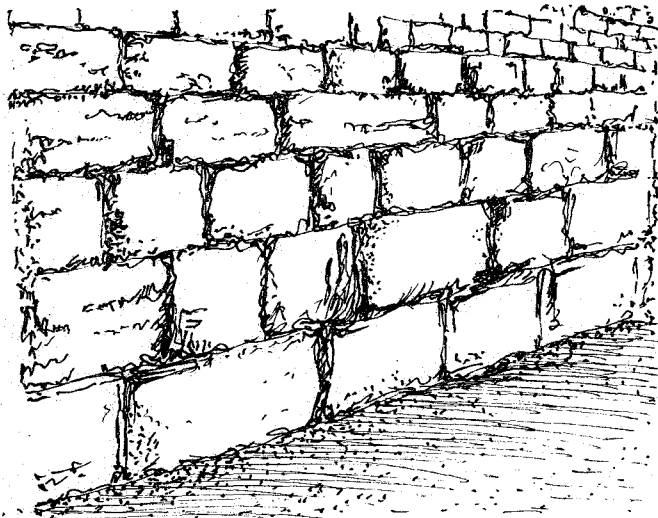
חי אחי תמיד

שלך

רוחמה

שיריו של ארי הוקדשו בעיקר לאהבה. חלק אחר של שיריו מדבר על הארץ
האהובה והקדושה ועל יהדות הדממה.

אותם בתים בהם ארי מביע את רגשותיו העמוקים לארץ, אינם שורות
שחורזו כלאחר יד, מי שהיטיב להכירו, ידע שארי כתב שורות אלה מתוכו
עצמו, מתוך הזדהות מלאה ועמוקה עם כל מלה על משמעותה המלאה...

י ה ד ו ת ה ד מ מ ה.

בתי הכלא ברוסיה מלאים יהודים
שנידונו למות וגויעת יסורים,
עקב יהדותם ואמונתם
שמהם לא נפרדו מעולם.

יהדות הדממה יהדות הדממה
אל פחד ואל דאגה,
אנו לכם מושיטים ידיים
כיהדות הגולה לירושלים.

הוי יהודי רוסיה הנמוגים
אליכם אנו עיניים נושאים.
אתם עוד תגאלו במהרה
כגאולת ירושלים העתיקה.

יהדות הדממה יהדות הדממה
שאבו עוז מההיסטוריה המרשימה,
זכרו את סוף המן ועוג
שאוחנו באו להרוג, הרוג.

אמנם גזירות ת"ח ות"ט רחוקות
והאנקויזיציה הסירה מכם את ידיה הסמאות,
אך כאילו לא די בסבלכם
באו הצארים הרוסים להשמידכם.

יהדות הדממה יהדות הדממה
זכרו את הכתוב בתורה,
על ימות המשיח צדקנו
שיבא במהרה ויגאלנו.

קלגסי הנאצים מעליכם לא פסחו
 ורדיפות סטאלין בכם לא מעט הרגו,
 אך כאילו לא די ביסורים ועינויים
 בא חורצ'וב ויסרכם בעקבים.

יהדות הדממה יהדות הדממה
 אל יאוש כי הגאולה קרובה,
 עוד תצאו במחול וריקודים
 בחוצות ירושלים עיר הנביאים.

קוסיגין אח מסורת חורצ'וב המשיך
 ואתכם אל שלגי סיביר השליך,
 שם ניסו להרוס את רוחכם הזכה
 בעבודת פרך ועונשים ללא הצדקה.

יהדות הדממה יהדות הדממה
 עוד ישמע קולכם כשאגה,
 עת תחזרו לארץ ישראל
 במהרה בימינו עם בא הגואל.

(השיר נכתב ע"י ארי הי"ד ב-10.9.70)

א כן, נגדעה בעודך באיבך,
ר ווי גאווה נפלת אלי עפר בטרם עת,
י ען כי על עמך ומולדתך יצאת להגן,
הן במותך נתת לנו את החיים,

ס וף שם הגורל לחייך אריה, אהובנו,
ר וחך ונפשך לעולמי עד לא ימוש מנגד עינינו,
ו דמותך החייכנית תמיד לנגדנו תראה,
ר יבון העולמים יצרור נשמתך בצרור החיים, אריה,

זכרך חרוט בצפורן שמיר

על לוח לבנו - אריה

חברך ובן משפחתך

פרטוק אדמונד.